

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Quando Calix, vel Hostia veneo vel simili inficitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

An perfici sequenti die prædictum Sacrificium possit.

Vbi,

Vindictur Emanuel Sâ

6. Sed quæramus, quid fiet si nullus adsit, qui Missam perficere eodem die possit, adsit tamen, qui à loco distant vocatus die sequenti possit? Emanuel Sâ in genuina impressione v. Missa n. 38. sic de hac re dissertit, Quod si desit, qui Missam perficiat, sequenti die perficiatur aut sumatur ab alio Sacerdote, in alia Missa, Sâ Sacramentum. Non placuit hoc dictum ei, qui illum expurgavit, quare sic reposuit Quod si desit, qui perficiat, sequenti die sumatur ab alio in alia Missa Sacramentum. Citaturque Suarium, D. Thomam, Azorium, Sotum, & Toletum. Hinc ergo oritur quæstio, An opinio genuina auctoritatis dicentis posse perfici die sequenti prædictam imperfectam Missam, sit probabilis, ac propterea immerito expuncta?

7. Certè non video, cur possit eodem die perfici, ut omnes concedimus, immo injungimus, etiam post sex, vel septem horas, ut contingeret, si defectus occurreret summo mane, & Sacerdos suppleturus inveniretur circa meridiem; non possit autem die immediatè sequenti, illa enim mora in tali defectu non debet judicari longa, ita ut continuari eadem Missa non possit die sequenti. Sicut enim die Veneris Sancti consumptio tunc exhibita continuat Missam diei præcedentis, nam propterea dicitur complementum Sacrificij præteriti: ita in calu nostro, &c.

Dixi (possit) nam cum ex alia parte negandum non sit, eam esse aliquam notabilem moram, ideo rectè concedimus posse etiam sumi illud Sacramentum eodem die juxta dicta n. 3, vel alio die Missa, ut hic notamus, & sapienter docuit Sâ, dum sub disjunctione dixit, sequenti die perficiatur, vel sumatur.

8. Neque obstant illi Doctores in expurgato citati, ij enim præter Sotum, cum non disputent, an die sequenti perfici possit dicta Missa, sed solum absolute doceant illum posse, deficiente Sacerdote, Sacramentum: non sunt contra nos, sed solum sunt dicendi de nostra sententia mentionem non fecisse. Sotus vero in 4. dist. 13. q. 2. art. 6. §. Circa hoc sine, si rectè intelligatur, pro nobis est.

An perfici prædictum Sacrum ab excommunicato, Suspendo, vel Irregulari possit?

Vbi,

Non Approbatur Emanuel Sâ.

1. Quæramus secundo, An si non adsit alius Sacerdos nisi Excommunicatus, vel Suspendus, vel Irregularis, possit hic, & juxta dicta debeat supplere prædictum Sacrificium.

De excommunicato S. Thomas 3. p. q. 83. art. 6. ad secundum, j. non posse pronunciavit modo n. 2. De Suspendo & irregulari, non meminit; cum tamen id excommunicato concesserit, illis etiam propter patetatem rationis concessisse certum videtur. Sâ verò tum in genuina, tum in expurgata editione, v. Missa n. 83. sic habet. Tale Sacrificium imperfectum perficere potest, & secundum quod debet alius, etiam non jejunus, si desit jejunus, non autem excommunicatus, aut suspendus, aut Irregularis. Victorius ad eundem Sâ expurgatum illud addit Immo si solus adsit Sacerdos excommunicatus, aut irregularis, & ex Sacra omissione secuturum sit grave aliorum scandalum, perficere potest: alias non Azor ex Soto. Hæc ille.

10. Dico absolute, etiam nullo instante scandalo, Excommunicatum, Suspendum, Irregularem, si alius aptus Sacerdos non adsit cum debita cordis contritione, posse.

Ratio est, quia Sacrificium relinqui imperfectum essentialia, fuit semper æstimata res gravissima, omnibus modis sit succurrendum, talique impeditur in eo, quod præceptum de integritate interpretantur esse, divinum à Christo Domino latum, & in sa Ecclesia per censuras non videtur derogare immo potuisse. Ita S. Thom. 3. q. 83. art. 6. ad primum aliquem passim.

11. Confirmatur primo, quia omnes cum S. Thoma concedunt Sacerdotem, si post consecrationem recordetur se esse excommunicatum suspensum, irregularem, debere Missam absolvi, ut non excedamus, idque propter perfectionem Sacrificij præsciendando ab omni alia causa: at idem prædictum calu nostro.

12. Confirmatur secundo, quia non est in Ecclesia, ut Sacerdos per prædictas censuras, & sterio Sacramentorum exclusus, ad illud in modis admittatur. Sic Sacerdos excommunicatus, & degradatus, immò Irregularis, immò Degradatus, & privetur ab Ecclesia jurisdictione, tamen potest administrare Sacramentum Pœnitentiæ existenti in articulo mortis, quando alius idoneus Confessor non adsit. Ita S. Sayr. Alterius, Suar. alique apud Bonac. de excommunicato. 2. p. 2. §. 4. n. 3. & disp. 1. de censuris. Sic in simili necessitate potest baptismum conferre. Suar. Laym. apud Bonac. loco. cit. de excommunicato. 2. p. 2. §. 4. n. 3. & disp. 1. de censuris. Sic in simili Eucharistiam infirmo porrigere. Ita ibid. num. 8. Si ergo ab his non excludatur excommunicatus, quia non est credibile Ecclesiam velle in articulo mortis necessitate prohibere Sacerdotem, ita necesse dedit in tanta necessitate cultus in calu nostro Sacrificij.

§. II. Quando Sacerdos meminit in Missa se esse in peccato mortali, non jejunum, excommunicatum, &c.

1. Docet secundo S. Thomas, Quando Sacerdos post consecrationem recordatur se non esse jejunum, aut esse in peccato mortali, aut excommunicatum, &c. debere, concepta contritione, Sacrificium perficere. Quando verò horum recordatur ante consecrationem, ait S. Thomas, tutius esse, Coninch vult esse necessarium si nondum inchoavit Canonem, & stare à Sacrificio, si id possit fieri sine scandalo, & diffamatione. Quod si Canon esset inceptus, quod facis indecens est relinquere Sacrificium, videtur talis si posse ipsum, concepta contritione, perficere, & in hoc saltem casu est vera sententia S. Thomæ, quantum sit tutius desistere: quo satis infirmatur non de præceptum, Sotus autem in 4. dist. 13. quest. 2. art. 1. Secundo arguitur, docet celebrantem, qui etiam in articulo Missæ recordatur se esse in peccato mortali, & non jejunum, & nulla censura prohibitus, posse, concepta contritione, pergere, etiam si sine scandalo possit desistere, quod videtur etiam innuere S. Thomas quia esse tutius desistere, maxime in casu, quo quis est excommunicatus, aut non jejunus. Coninch tamen docet benefacturum eum, qui in dicto casu, Missam relinqueret, quando aliud non sequeretur incommodum. Virique probabiliter, quorum fundamenta, ut adhuc pertinentia vide in nostro Opusculo de Excommunicatione c. 1. §. 6. n. 34. & 15. juncto c. 2. §. 8. n. 33.

§. III. Quando Calix, vel Hostia venem, vel sit inficitur.

1. Docet tertio quando aliquod animal, vel res aliqua, quæ Calicem inficere aliqua ratione possit, ante consecrationem in eum incidit, Visum est tendendum esse in Piscinam, & abluto calice, aliud Vinum cum aqua esse imponendum, ac saltem merite diffundendum, consecrandum, sacrificiumque perficiendum.

2. Quod si simile quid contigerit post consecrationem.

nem, tum animal, quod incidit, esse diligenter abluendum, & comburendum, & ablutionem una cum cineribus projiciendam in Sacrarium sive Piscinam, (quod intelligi nisi ablutio possit à Sacerdote post sumptum sanguinem commodè sumi, hoc enim esset multo decentius, præsertim cum valde probabile sit aliquam partem sanguinis, quæ animali adhærebat ei inesse) Sanguinem verò debere sumi, si fieri possit sine periculo salutis corporis, vel vomitus, quod si horum notabile subit periculum (ut si venenum inest Calici) nullo modo debet sumi, sed vel honestè debet conservari, donec species omnino corrumpantur, & tunc mittendus est in Piscinam, vel ut alij volunt, Species stupæ, aut simili materia debent imbibiri, & permitti omnino exsicari, & tunc stupæ exsiccatæ comburenda erit, & cineres mittendi in Piscinam, Sacerdos autem debet in tali casu ablato Calici imponere novum vinum cum aqua, illudque consecrare.

Idem proportionaliter dicendum est de Hostia consecrata, si enim ea ab aliquo venenato contacta fuerit, alterum Sacerdos consecret, sumatque, illa vero servetur in Tabernaculo separatim, donec species corrumpantur, & sic in Sacrarium deponatur.

Norat hic Gavantus Rubr. Miss. p. 3. 10. num. 71. Ge. n. in prax. Neap. c. 49. ea, quæ sunt fulminata, venenata censeri. Quare cum accidisset anno Domini 1601. ut Calix à fulmine tangeretur post consecrationem, fuit dictum à Doctoribus non debere sumi, sed modo prædicto servari.

§. IV. Quando quis advenit Aquam se Calici non imposuisse.

Docet quartò, quando id advertit ante Calicis consecrationem, debere eam statim imponere. At quando recordatur post consecrationem sanguinis, quia indecens est aquam Calici consecrato misceri, nihil immorandum, sed potro esse in Sacro progrediendum. De Græcis aquam calidam post consecrationem miscendibus, vide Henric. de Euch. lib. 8. c. 12. n. 4. lit. S.

§. IV. Quando quis advenit se Aquam, vel acetum consecrasse.

Docet ibidem sive ante, sive post consecrationem id advertatur, debere Sacerdotem ea mittere in Piscinam, seu Sacrarium, & imponere vinum cum aqua, illudque consecrare.

Et Divus Thomas quidem docet, quando Sacerdos advenit post ejusdem Calicis consumptionem puram aquam (idem de aceto) fuisse consecratam, eum debere consecrare etiam novam Hostiam unà cum Calice, & eodem modo Sacrum perficere, ac si nullam antea materiam consecrasset, vel simpliciter, incipiendo ab illis verbis, *Qui pridie quam pateretur*, aut saltem à forma consecrationis corporis.

Scotus vero in 4. dist. 8. q. 3. & Navartus c. 25. n. 91. docent etiam in hoc casu sufficere consecrare Calicem multum aquæ, & vino, & statim sumere, reliquis omnibus omittis, quæ ante sumptionem fieri solent, quod ita fieri potest, ut nemo circumstantium advertat. Ut si celebrans quasi accepturus ablutionem accedat ad cornu Altaris, & Calici imponat vinum, & parum aquæ, & dissimulenter consecret, ac statim sumat, & postea sumat ablutionem.

Utraque sententia est probabilis, & in praxi excipitur utroque tuto potest: nam propterea Rubrica Missalis Pr. V. de defectu vini, n. 3. priorem sequuntur; Missalis Clementis VIII. de defectu vini, n. 5. addunt & posteriori, remque certè præsertim in præsentia populi, expeditior est, & consulenda.

Illud adverte. Primò, Sacerdotem si talem defectum agnovit, dum habet in ore illam aquam, seu acetum, non debet ea projicere, quia esset irreverentia, &

Part. II.

forte periculum ejiciendi aliquod fragmentum assumptæ Hostiæ. Deglutiat igitur, & posito vino consecret, ut dictum est, sumatque nihil curans, quod per illam aquam jejunium naturale frigerit, quia sic Sacramenti reverentia tunc exposcit.

5. Secundo. Si quis, vel propter ignorantiam, vel propter animi turbationem, quæ in his casibus etiam solertissimo accidere solet, quæ non supplevisset talem defectum, nullo modo debet iterum consecrare post absolutum Sacrum, quia tunc in se tam gravi non judicaretur esse idem, sed distinctum Sacrificium.

Quid si dubietur de Aceto, vel non inveniantur Vinum?

6. Si advertat, sed sub dubio Sacerdos id, quod posuit in Calice, fuisse acetum, idque post sumptionem Calicis, sibi persuadeat fuisse vinum, quia possidet substantia Vini, & pro ipso in dubio est præsumendum. Idem puto, si in dubium incidat post Consecrationem: nè sine certo fundamento turbetur Sacrificium, ejusque ordo, & ex alia parte pariter tunc possidet substantia vini. At si dubites ante Consecrationem, vel deponere debes dubium, vel mutare vinum ne exponas te periculo non consecrandi, quæ omnia diximus in Opusculo expedita Communionis c. 2. §. 8. n. 34.

7. Quod si non possit inveniri, vel certè difficillimè, vel cum notabili populi offensione vinum: si non est incæptus Canon, & tutius, si non est incæpta Consecratio, desistas; si est incæpta, & præsumas esse vinum, progreditor. Acetum autem illud, vel sumat Sacerdos post sumptionem Corporis, & Sanguinis, vel alicubi reverenter servet, donec liceat modo supradicto §. 3. n. 2. in simili. Immo si est certo acetum, poterit alteri cuicumque sumendum tradi, ut in simili diximus supra c. 7. §. 5. n. 3.

Quid fiet, si quid inadvertenter omittat celebrans. Et quid si Hostia frangi non possit.

De priore, quod in hoc titulo proponimus, docet Quintò S. Thomas ea quæ per occasionem jam dicta à nobis sunt supra c. 5. §. 2. n. 23.

De posteriore ergo docet Sextò, quod quando Hostia, quia prius forte cecidit in Calicem, non potest propter humiditatem, quam tota forte imbibet, frangi, (qui casus certe nunc, cum parum vini solet apponi, quod propter reverentiam semper mihi placuit) nihil erit reiterandum, sed relicta fractione, omnia dicat Sacerdos, omittendo tamen signa consueta super solam Hostiam, & progrediator in Sacro; nihil enim substantiale in Sacrificio deest. Cum vero communicare voluerit, signans se Calice dicat, *Corpus, & Sanguis Domini nostri, &c.* Quando vero non est tota madefacta, fiant omnia consueta cum residua parte non madefacta.

Quid si Sanctissimus Sanguis effundatur, vel Hostia dispareat?

Docet Septimò, quando aliquid ex Sanguine cadit in tabulam, hanc debere prius à Sacerdote lambi, & deinde radi, sicuti etiam terram debere radi; quando in ea Sanguis decedit, & quod abraditur, debere comburi, & cineres in Piscinam condi. Quando vero stillavit Sanguis super lapidem Altaris, Sanguis debet forberi à celebrante, bene lavari lapis, & ablutio in Sacrarium effundi. Si super aliquod linteum, etiam si sit Corporale; debet ter lavari super Calicem, & ablutio (nisi vellet quis eam sumere) debet projici in Piscinam: Idem fiet, si super pannum, vel tapetem pedibus substratum, vel simile. Addunt aliqui patrem illam linteæ debere abscondi, comburi, ejusque cineres projici in Piscinam; quod licet admodum decens sit,

N 3 quando